

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Toma Nadejda,

judcători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Radu Gheorghe, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 noiembrie 2020 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2021, adoptată în procedura prevăzută la art. 313 Cod de procedură penală,

Termenul de examinare a cauzei:

20.01.2022 – 16.02.2022

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă:

1. La data de 07.10.2020, petiționarul Serviciul Fiscal de Stat a depus în instanța de judecată plângere în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, prin care a solicitat anularea încheierii din 11 iunie 2020 a Departamentul de Poliție a mun. Chișinău în urma examinării materialului nr. 132, înregistrat în REI-2 al DP mun. Chișinău la 24.03.2020 și scrisorii Procuraturii municipiului Chișinău, oficiul Principal nr. 33-1-3d/20-7967 din 03.09.2020, cu emiterea unei încheieri prin care să fie dispusă pornirea urmăririi penale.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 noiembrie 2020 a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea Serviciului Fiscal de Stat, înaintată în ordinea prevăzută la art. 313 Cod de procedură penală.

2.1. Cu raportare la caz, potrivit materialelor cauzei, instanța a stabilit că Serviciul Fiscal de Stat, la data de 24.02.2020 a depus la Procuratura Generală denunțul nr. 26-12/1-09-3049, referitor la acțiunile/inacțiunile ilegale ale persoanelor neidentificate, care au adus atingere intereselor SFS, în procesul de recepționare a scrisorilor.

Prin încheierea din 11.06.2020 emisă de către Departamentul de Poliție a mun. Chișinău s-a propus examinarea materialului nr. 132, înregistrat în REI- 2 al DP mun. Chișinău, cu finalizarea examinării la data de 24.03.2020.

Prin scrisoarea Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul Principal din nr. 33-1-3d/20-7967 din 03.09.2020, Serviciul Fiscal de Stat a fost informat, că în context s-a stabilit că la 24.03.2020, în Registrul nr. 2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente al Direcției de Poliție mun. Chișinău, a fost înregistrat materialul nr. 132, aferent denunțului Serviciului Fiscal de Stat, pe faptul acțiunilor pretins ilegale ale persoanelor neidentificate la recepționarea scrisorii recomandate expediate de Curtea de Apel Chișinău, avizul nr. DS2035456502AS.

Potrivit răspunsului Direcției de Poliție mun. Chișinău cu nr. 34/20-5815 din 12.06.2020, SFS a fost informat că în rezultatul examinării denunțului nu a constatat careva încălcări incidente răspunderii penale sau contravenționale. Prin urmare, fiind studiate alegațiile expuse în cadrul petiției, s-a constatat că acțiunile date nu se încadrează în limitele cărorva componente de infracțiune prevăzute de Codul penal sau contravenții prevăzute de Codul Contravențional.

În sensul celor constatate, în cadrul ședinței de judecată și cu referință la legea procesual penală evidențiată *supra*, instanța de judecată a stabilit că de fapt, plângerea înaintată de către petiționar nu este pasibilă de a fi examinată conform art. 263 și art. 274 Cod de procedură penală, or, plângerea în referință nu conține elementele necesare și clare ce ar evidenția bănuiala rezonabilă privind existența unei infracțiuni. Totodată, nu a putut fi admisă nici solicitarea ce ține de emiterea încheierii prin care să fie dispusă inițierea urmăririi penale, or asemenea competențe sunt improprii judecătorului de instrucție, reieșind din norma art. 313 Cod de procedură penală.

Deci, pe cale de consecință, plângerea a fost înaintată fără a ține cont de faptul că nu orice acțiune/inacțiune sau act neconvenabil(ă) unei persoane poate fi privit(ă) ca o faptă infracțională și, de asemenea, primirea plângerii și pornirea urmăririi penale nu poate avea loc după bunul plac și la indicația petiționarului, din care considerente instanța de judecată a respins plângerea petiționarului sub aspectul netemeinicii ei.

3. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, directorul Serviciului Fiscal de Stat, Botnari Ludmila a declarat recurs în termen, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 noiembrie 2020, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care plângerea petiționarului să fie admisă integral în sensul formulat. În motivarea recursului s-a relatat că prin procesul verbal din 10.06.2020 privind actele de constatare întocmit de către Departamentul de Poliție a mun. Chișinău este menționat că: *La data de 07.06.2019 din careva neclarități nu a fost recepționată scrisoarea recomandată expediată de Curtea de Apel Chișinău. La data de 07.06.2019 responsabilă de recepționarea scrisorii respective a fost dna Irina Costin conform Ordinului Direcției Generale Administrare Fiscală Centru nr. 03 din 16.01.2019 cu privire la delegarea unor atribuții dnei Irina Costin. Din motive necunoscute scrisoarea nu a fost recepționată. Așadar, organul de urmărire penală constată faptul că careva persoane*

au creat impedimente la recepționarea scrisorii recomandate expediate de către Curtea de Apel Chișinău, însă din motive neclare nu s-a expus din care considerente este imposibil de a porni urmărirea penală și în ce anume constă lipsa elementelor infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2021, a fost respins ca inadmisibil recursul directorului Serviciului Fiscal de Stat, Botnari Ludmila declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 noiembrie 2020, privind respingerea plângerii formulate de Serviciul Fiscal de Stat în ordinea prevăzută la art. 313 Cod de procedură penală.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a reiterat că potrivit art. 313 alin. (1) Cod de procedură penală, plângerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuț, învinuit, apărător, partea vătămată, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plângerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plângerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege.

Alin. (6) al normei legale sus enunțate stipulează că, încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs la curtea de apel în termen de 15 zile de la data pronunțării.

Astfel, în raport cu prevederile art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de recurs a conchis că încheierea în cauză nu este susceptibilă de a fi atacată, or, pentru asemenea încheiere nu este prevăzută calea de atac – recursul, deoarece în esență, în cauză nu a fost emisă o încheiere privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale sau clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale (prevăzute conform art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală), iar în aceste circumstanțe recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de recurs este contestată cu recurs în anulare de către *directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Radu Gheorghe*, care solicită casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 noiembrie 2020 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2021, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă pornirea urmăririi penale. În motivarea cerințelor înaintate, recurentul a invocat că, potrivit prevederilor art. 255 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal, organul de urmărire penală, prin ordonanță, dispune asupra acțiunilor sau măsurilor procesuale în condițiile prezentului cod. Fiecare dintre acțiunile sau măsurile procesuale dispuse de către organul de urmărire penală se motivează, obligatoriu, în mod separat.

Potrivit prevederilor art. 274 alin. (1) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală sau procurorul sesizat în modul prevăzut în art. 262 și 273 dispune în termen de 30 de zile, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă cel puțin o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală, informând despre aceasta persoana care a înaintat sesizarea sau organul respectiv.

Conform art. 274 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul în care procurorul refuză pornirea urmăririi penale, el confirmă faptul dat prin ordonanță motivată și anunță despre aceasta, într-un termen cât mai scurt posibil, dar nu mai mare de 15 zile, persoana care a înaintat sesizarea. În cazul în care consideră că lipsesc temeiurile pentru a începe urmărirea penală, procurorul, prin ordonanță, abrogă ordonanța de începere a urmăririi penale și dispune refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal.

La caz, se constată că organul de urmărire penală, contrar prevederilor legale menționate mai sus nu a emis o ordonanță, dar o încheiere, din care considerente rezultă neglijarea dispozițiilor procesual penale, care au un caracter imperativ.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, poate fi declarat la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, art. 453 alin. (1), 455 alin. (2) pct. 3) - 5), 3 alin. (1) Cod de procedură penală, prevăd că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței, data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului, data adoptării deciziei în recurs și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Astfel, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Circumstanțele enunțate atestă, deci, că celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cea atacată de recurent, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate

prin intermediul recursului în anulare.

Rezultă că recursul în anulare, în aspectul nominalizat, adică fiind declarat împotriva unei hotărâri judecătorești prin care nu a fost soluționat fondul cauzei penale, nu are suport legal (*pct. 1.-4. din decizie*).

Astfel că, în recursul în anulare vizat, nu se regăsește denumirea instanței care a pronunțat sentința, judecând cauza penală în fond, data pronunțării sentinței, numele și prenumele inculpatului în privința căruia se atacă hotărârea judecătorească, fapta constatată și dispozitivul sentinței, indicarea persoanei care a declarat apel și motivele invocate în apel, denumirea instanței care a adoptat decizia în apel, data pronunțării deciziei de apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului, nefiind în genere, utilizată calea de atac apelul, conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate (*pct. 3. din decizie*).

Prin urmare, având în vedere considerentele expuse *supra*, Colegiul penal conchide că recursul de pe rol nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, și deci urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 1) Cod procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Radu Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2021, adoptată în procedura prevăzută la art. 313 Cod de procedură penală, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **12 aprilie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana